KURJER WARSZAWSKI

D. 27. Grudnia.
NIEDZIELA.
ROK 1829.

№ 346

WSPOMNIENIA.
Utarczki nad Narwią 1806.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Dawniej, w 3cie Święto BOŻEGO NARODZENIA, ieśli sanna służyła, zwykle odbywały się *Kuligi*, to iest przeiażdżka sankami po wsiach od dworu do dworu w całem sąsiedztwie. Muzyka złożona z cymbałów i skrzypiec poprzedzała, za nią iechały sanki najczęściej zaprzężone koń przed koń czyli *szydłem*, Kawalerowie powozili. Gdy cały orszak przybył do dworu, Gospodarz i Gospodyni oddawali gościom klucze od spiżarni i piwnicy, a goście według woli gospodarowali częstuiąc i siebie i wszystkich służących. Kilka razy przetańczono *Polskiego* i raz *Drabanta*, poczem ruszano dalej, póki się *Kulig* nieodbył w całej okolicy, co czasem trwało przez dni kilka. W ostatnim dworze tańczono *Poduszkowego* i na tym kończył się *Kulig*.

Niesprawdziło się tym razem dawne przysłowie »*Swięty Marcin po lodzie*, *Gody po wodzie*» gdyż mrozy zaczęły się ieszcze przed S. *Marcinem* i dotąd trwaią prawie bez przerwy. Wczoraj od południa zaczął się mróz powiększać; przeto zwykła w tym dniu przeiazdka nie była liczną, i w Teatrze Narodowym nie mogło być danem widowisko.—W roku zeszłym w *Kurjerze Warsz:* było umieszczone życzenie aby wspieracze cierpiącej ludzkości wystawili salę w którejby biedni Ludzie, niemaiący opału, w czasie tęgich mrozów, ogrzać się, a nawet pracować mogli. Był także plan (najstosowniejszy) aby w maiącej się wystawić nowej officynie w domu Towarzystwa Dobroczynności, znajdowała się taka sala. Teraz wznowiono ten proiekt i zaczęto przysyłać składki na iego uskutecznienie. Oby został uiszczony.

Słychać że ma wyjść z druku opis życia i prac literackich ś. p. Prymasa *Woronicza*, w którym będzie umieszczonych kilka poezji znajduiących się dotąd w rękopiśmie.

Nadesłano Redakcji Kurjera Warsz: Artykuł o nowo wyszłych poezjach P. *Chodźki*, lecz ten artykuł tak iest obszerny że do innego pisma został odesłany. Autor dowodzi że ta praca Pana *Chodźki* chcącego naśladować *Mickiewicza* raczej zasługuie na naganę ale nie na pochwałę, a osbliwie nowe wyrazy są tak cudackie, że śmiech wzbudzaią.

W Litografji J. L. *Wemmera* przy ulicy Krak: Przed. oprócz wszelkich zwyczajnych robot tak na papierze iako też na różnych materjach, można zamówić *bilety wizytowe* na papierze z takim lustrem iak dotychczas tylko w *Londynie*, *Paryżu* i *Berlinie* robiono. Modele tychże widzieć można w handlu podpisanego, który nie szczędząc kosztów na ten zakład, chcąc się przysłużyć łaskawej Publiczności, uzupełnia życzenia wielu osób. Również dostać można Biletów na sposób *Wiedeński* robionych, z kwiateczków na krepie z wierszami polskiemi i francuzkiemi; można nawet zamówić takie bilety podług życzenia, gdyż są także robione nakładem podpisanego. *J. L. Wemmer.*

Jeden z tutejszych Rzemieśników chory od kilku tygodni, nakoniec wezwał Lekarza, który mu zapisał lekarstwo maiące być używane co 2 godzin po łyszcę. Chory nieumiciący czytać i zapomniawszy co mu Lekarz powiedział, gdy mu

przyniesiono lekarstwo, wlał całą flaszkę w kufel i iuż miał wypić, gdy szczęściem nadszedł 8mioletni Student i miał tyle przytomności, że przeczytał co iest napisano przy flaszcę na etykiecie apteczney; gdyby nie ten Młodzieniec, byłby chory wkrótce zakończył życie w boleściach!

W Księgarni *Józefa Pukszty* przy ulicy *S. Jańskiej* pod Nr 21, nabyć można Biletów na Nowy Rok, białych welinowych złoconemi brzegami z morą wygniatanych, paczka zawieraiąca 25 sztuk zł. 1 gr. 15. Białych na welinowym papierze, sztychowanych z *Powinszowaniem nowego roku* z morą wygniatanych, paczka 25 sztuk zł. 1 gr. 15. Na kolorowym papierze z morą wygniatanych paczka 25 sztuk zł. 2. Drukowanych białych tuzin gr. 12, kolorowych gr. 15, kolorowych z brzegami złoconemi gro. 20. Z tych wszystkich biletów i w innych gatunkach poiedyńczo sprzedaią się.

Chociaż w *Warszawie* iest dobra sanna, w wielu mieyscach Królestwa Polskiego dotąd mało iest śniegu, i po większej części podróż odbywa się wozowa.

Częściowo dołączono do *Kurjera Warsza:* oddzielne uwiadomienie o *Nowościach na rok* 1830 w Kantorze drukarni A. *Gałęzowskiego* i Kom: to iest: o wyszłych lub wyjść maiących *Noworoczniku kieszonkowym*, *Nowym Kalendarzu domowym*, *Kalendarzu ściennym*, *Kalendarzu stoliczkowym*, *Assarmot gra historyczna dla dzieci*, *Kolenda dla małych dzieci.*

Dziś rano zimna stopni 17. Wczoraj w połu: 19.

Z Mławy. — W d. 18 b. m. i r. iako w Swięto Imienin N. MIKOŁAJA Cesarza i Króla, Pana najmiłościwszego, po zgromadzeniu się Władz Administracyjnej, Sądowej, Wojskowej wszelkiego stopnia, tudzież Publiczności w Kościele Parafjalnym, zostało solenne Nabożeństwo odprawione, w czasie którego modły zanoszone były o długie życie i najszczęśliwsze powodzenie N. PANA, poczem śpiewano *Te Deum.* Wieczorem oświecono miasto, późno w noc przy dawaniu ognia z moździerzy i okrzykach: »Niech żyie N. Cesarz i Król i Jego Najiaśnieysza Rodzina.»

Wdzięczność dozgonna za uczynione mi Dobrodziejstwo w mej tak ciężkiej i niebespiecznej chorobie, każe mi wynurzyć najszczersze podziękowanie W. Doktorowi *Chrzanowskiemu*, który niezmordowanem staraniem około zdrowia moiego, stał się prawdziwym wskrzesicielem siłnych, i z choroby do zupełnego tak iak dawniej przyprowadził zdrowia. — *Felicjanna Peter w Płocku.*

W *Petersburgu* od nowego roku ma wychodzić *Polskie* pismo perjodyczne *Tygodnik Petersburski.*

Listy z *Wołynia* donoszą, że w *Łucku* i iego okolicach także dało się uczuć *trzęsienie ziemi*, lecz mało zrządziło szkody; listy zaś z *Podola* potwierdzaią o okropnym przestrachu iakiego doznali mieszkańcy okolic *Winnicy*! gdyż razem trzęsły się domy, słyszano huk podziemny, a na Niebie błyskało! Wiele osób osobliwie Kobiet zachorowało, gdyż istotnie była to chwila tak straszliwa, iż trudno ią dokładnie opisać.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

We wsi *Morsbron* pod *Strasburgiem* zapalił się nagle Len przy piecu leżący; ogień schwycił najpierw firanki łóżka w którem leżała chora staruszka a potem wszystkie sprzęty. Raptowny dym zadusił 4 osoby.— W *Chrystjanji* zakończył niedawno chwalebne życie Namiestnik Królewski w Norwegji Hrabia *Plaien*, przeżywszy lat 66.—Donoszą z *Madrytu* że Hrabia *Espana* został mianowany Jeneralnym Kapitanem armji Hiszpańskiej. Stopień ten

równa się randzę Feldmarszałka. — W *Lipsku* wyszedł teraz z druku bardzo interessuiący Romans napisany w ięzyku francuzkim przez Pułkownika *Gustawsona* (b. Króla Szwedzkiego). — Najnowsza Komedja *Niepocieszenie*, którą teraz *Skribe* napisał, niepodobała się publiczności Paryzkiej, chociaż Panna *Mars* miała w niej główną rolę.—Pierwsza Aktorka traiczna Panna *Diuszenoa*, grywa teraz role gościnne w *Bruxelli*. Wystąpiła pierwszy raz w *Meropie*. — W stolicy Bawarskiej *Munich* (Mnichów po słowiańsku) iest teraz ludności 80,000. — Reprezentant domu Sierot w *Gandawie* P. *Cynzerling*, został za to uwięziony że się źle obchodził z powierzonemi mu sierotami. — W *Wiedniu* ciągle trwaią tęgie mrozy.—W Ziemi *Siedmiogrodzkiej* także było nagłe trzęsienie ziemi, ziemia trzęsła się przez 10 minut 4 razy, domy zachwiały się etc.—Donoszą z *Włoch* że dnia 28 z. m. popłynął Rossyjski Poseł Margrabia *Ribopjer* na przygotowanej fregacie z *Neapolu* do *Stambułu*. — W *Tryeście* była niedawno okropna burza, wiatr był tak gwałtowny iakiego od lat 30 niepamiętano, przytym było takie zimno, że wszystkie płyny w izbach zamarzły. — Piechota Portugalska składa się teraz w ogóle z 9000 ludzi a Konnica z 9 pułków z których 4ry nie maią koni. Marynarka *Don Michała* liczy 1 okręt linjowy, 4 fregaty, 6 korwet, 6 brygów i z 3 galer. — Sekretarz Poselstwa Cesarsko-Rossyjskiego w Paryżu Hrabia *Sałboński*, udał się z tej stolicy iako nadzwyczajny Kurjer do *Londynu*.—Dej *Tunetański* byłby niezawodnie postradał życie, gdyby tameczny Konsul francuzki nieprzyczynił się do odkrycia spisku. Buntownicy mieli także zamiar zamordować *Katolików* znajduiących się w *Tunis*.—Gazeta Angiels: *Glob* zapewnia że działania w gabinecie Londyńskim względam *Grecji* wkrótce będą ukończone.—Tylko 1 fregata i 3 korwety maią wrócić z morza srodziemnego do *Anglji*.— Margrabia *Szawes* teraz często bywa chory; Zastawszy Hrabiego *Batto* Ministra spraw wewnętrz: w Zamku Królewicza *Don Michała*, zaprosił go do swego powozu, mówiąc iż mu ma coś ważnego wyiawić. Uiechawszy z nim blisko pół mili od miasta, rozkazał stanąć i rzekł do Hrabiego »tu WPan wysiądziesz, gdyż iadę po moią małżonkę którą gdziekolwiek znajdę„ Minister ubrany w galowym mundurze, był przymuszony wysiąść i wrócić piechotą do *Lisbony*!— Wkrótce wychodzić będą w pewnym dzienniku Angiels: ryciny wyobrażaiące skradzione klejnoty J. C. M. Xiężnej Oranji. — Młoda Cesarzowa *Brazylji* została z największą świetnością przyięta w *Rio Janeiro*. — Wewnątrz miasta *Paryża* zakazano mieszkańcom chować wieprze, kury, króliki i gołębie.

W kraiach Zjednoczonych Ameryki półno: Professor *Katon*, mieszkaiący w mieście *Byron*, odkrył w okolicy iego, o 2 niemieckie mile od Kanału *Eries*, naturalny kwas siarczany rozmaitego stopnia zgęszczenia. Zródła pokryte są skorupą węgli kamiennych 3 do 4 cali grubą.— Wprowadzaią teraz do *Anglji* znaczną bardzo ilość papieru *Chińskiego* ryżowego i używaią go na sztuczne kwiaty i do innych ozdób. Anglik *Rees*, który przebywał w *Kantonie w Chinach*, dowodzi teraz iż papier ten ryżowy, nie iest sztucznym wyrobem, ale bynajmniej niezmienionym produktem roślinnym, który na płaskie warstwy przerzynaią i w prassach gładzą.—Podług pisma *Quarterly Review*, osadnicy w *Nowej-Walji południowej*, okazuią iuż dążność do odłączenia się od matki ojczyzny (Anglji). Żądaią oni iawności sądów i przysięgłych (żury) oraz zgromadzenia prawodawczego. W *Nowej-*

Walji południowej znajduie się 40,000 mieszkańców, z których 20,000 są złoczyńcami z *Anglji* tam przewiezionymi i rządowemi robotami zatrudnionymi.

Kommissja Województwa Mazowieckiego.

Podaie do wiadomości, iż w dniu 30 b. m. i r. o godzinie 10 zrana odbędzie się powtórna Licytacja in minus na dostawę materjałów pismiennych w roku następuiącym 1830, dla iej bióra potrzebowanemi być mogących. Warunki Licytacyjne mogą być przejrzane każdego dnia, za zgłoszeniem się do Expedytora.—Warszawa d. 24 Grudnia 1829 r.—Radca Stanu Prezes *Rembieliński.*—Sekretarz Jeneralny *Filipecki.*

W ogłoszeniu Prenumeraty na *Miotełki Nowakowskiego* wspomnieliśmy, że spiewki miotlarza ten Artysta sam sobie pisał. Przeciwko tym wyrazom zdaie się JP. *Damse* protestować doniesieniem publiczności, że te spiewki są iego. Udaliśmy się przeto po objaśnienie do JP. *Nowakowskiego*, który nam oświadczył co następuie: JP. *Damse* napisał w rzeczy samej 4ry spiewki dla miotlarza, lecz z tych 3 *nie były nigdy spiewane i nie są drukowane* iedną tylko JP. *Damsego*, spiewał miotlarz, a prócz niej 11ście swoich i tych nam na wezwanie nasze udzielił; oprócz tego pisał P. *Nowakowski* do *Chłopa miljonowego* ostatnie Wodewile znajduiące się w drukowanym exemplarzu. Gdy zaś JP. *Damse* prosił JP. *Nowakowskiego* o pozwolenie drukowania iego spiewek na swoią korzyść, na to więc ten zezwolił. Do powyższego objaśnienia dodaiemy nasze: odebraliśmy tylko 11ście spiewek i stosownie do nich ogłosiliśmy preumeratę na 11ście karykatur, toiest: 10 na osobnych kartach a iednę na okładce. W tych 11stu spiewkach nie ma tej którą JP. *Damse* napisał; łatwo ią z resztą poznać i w drukowanym Exemplarzu, gdyż tem różni się od innych, że ma w końcu rym żeński, nie zgodny z rymem melodji. W takim stanie rzeczy, trudno nam poiąć celu doniesienia JP. *Damsego*; nie tknęliśmy się albowiem niczem Autorstwa iego strofki, przeciwnie, *on wydrukował na swoią korzyść spiewki pisane przez JP. Nowakowskiego a nie wymienił ich autora.* —*Wydawcy Miotełek Nowakowskiego.*

DONIESIENIA.

W dniu 26 Kwietnia r. b. zaciągnołem od JPana J. S. Rosena Summę złp: TYSIĄC PIĘĆSET, i na pewność tej Summy zastawiłem REWERS na złp: 6,000, z dnia 20 Lipca 1828 r. z terminem 20 Lipca 1831 r. na co uzyskałem od tegoż JPana Rosena Rewers, że za zapłaceniem mu zaciągnionych zł: 1,500, winien mi będzie ten P. Rosen takowy Oblig zastawiony na złp: 6,000, zwrócić, kiedy iednak Contra-Rewers od P. Rosena uzyskany utraciłem, zeznaię niniejszem iż Oblig wyż powołany na złp: 6,000, do tegoż JPana Rosena odebrałem, i Contra Rewers P. Rosena niniejszem umarzam i za niebyły uznaię, oraz żadnej pretensji z tego Contra-Rewersu ani ia, ani Sukcessorowie moi, ani nikt inny do P. Rosena rościć nie będzie mógł. — Warszawa d. 22 Grudnia 1829 roku. — *A. Tylman.*

OGRODY na Czystem pod Warszawą znane z wybornych Czereśni i innych doskonałych owoców, są do wydzierżawienia na lat 3. Tamże wypuszczaią się grunta w wieczystą dzierżawę. Wiadomość we Dworze na miejscu.

Idąc przez Długą ulicę na Tłumackie w dniu 19 b. m. zgubiłem PULJARES Angielski, skórkowy czyli żółto Safjanowy, z klamerką i zapinką stalową, w którym prócz kilkudziesiąt złotych były różne notatki wynotowanemi. Łaskawemu znalazcy zostawia się zatrzymanie pieniędzy, prosząc tylko o zwrot Puljaressu z resztą niepotrzebnemi komu innemu papierami, w Hotelu Polskim Nr 585 do Rządcy domu oddać. W. P.

Na PROTA do nowo tworzącej się Drukarni, potrzebny iest pilny, uczciwy, i znaiący swoią sztukę TOWARZYSZ Drukarski. Osoby ukwalifikowane zechcą bliższą powziąść wiadomość w Drukarni Kurjera Warszawskiego.

OSTRZEŻENIE. — W R. 1807 w Miesiącach Styczniu i Lutym na iednym Papierze wystawili XX. Bazyljanie 2 REWERSA, ieden na złp: 600, a 2gi na złp: 266 na imie JP. Jerzego Millera, a gdy XX. Bazyljanie ten dług spłacili zupełnie, Wierzyciel rewers sobie wydany wiernie zwrócił: lecz tenże rewers X. Suprzeorowi z okazji zginął, oraz z Książką w której był złożony, przeto XX. Bazyljanie, ostrzegaią, aby takowego rewersu, nikt z rąk nieprawego właściciela nabywać neważył się, inaczej ulegnie szkodzie i nieprzyiemnym skutkom prawa.

X. J. Jamiołkowski Bazyljan.

TEATR ROZMAITOSCI. Jutro 4 raz *Warjat z potrzeby*, 10 raz *Popas* i 14 raz *Kucharki.*